

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H.C. van der Ent, Elburg; Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. L.W. van der Meij, Alphen a.d. Rijn; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Zeist; Ds. P. van Zonneveld, Driebergen; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar
Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Psalmen in de nacht

„En omtrent de middernacht baden Paulus en Silas, en zongen Gode lofzangen; en de gevangenen hoorden hen”.

Handelingen 16 : 25.

't Was wat: Paulus en Silas, de dienstknechten van de Heere Jezus in de gevangenis! En dan van de Heere dat gezicht gekregen te hebben: een Macedonisch man die riep: kom over in Macedonië, en help ons!

't Zou helemaal te begrijpen zijn, wanneer het nacht geworden was in het binnenste van die twee dienaren des Woords. Te denken in overeenstemming met de Godsopenbaring dat de Filippijzen in de rij zouden staan om geholpen te willen worden in het zalig worden, en dan in de gevangenis terecht komen, geheel en al geïsoleerd, en daarom niet meer te kunnen helpen.

Nu zijn er die veel klagen over donkerte. Doch 't is de vraag of zij ooit het verschil tussen dag en nacht aan de weet zijn gekomen. 't Komt voor dat men met het gezegde: 't is zo donker, nog wat wil zijn. Wie waarlijk de duisternis beleeft, die hijgt naar het licht. Voor dezulken is dan de toezegging van God: het volk dat in duisternis is gezeten, zal een groot Licht zien.

Er zijn er ook die weten van het Licht, maar zie het is weer duister geworden. Dan hebben we na te gaan wat de oorzaak daarvan is.

't Zou kunnen zijn dat het pad der zonde weer betreden is. Niet zelden is de oorzaak dat men aan de boezemzonde weer vrij spel heeft gegeven. Weet u — er kan niets tussen komen. God is de heilige God. Hij kan geen gemeenschap hebben met het onheilige. De hemel reageert onmiddellijk als er zonde aan de hand wordt gehouden. De hemel sluit zich dan, en u komt weer in het donker. Dan kunt u ook als een klagend mens over de aarde gaan. De Heere zegt u: indien gij uw zonde laat en belijdt, u barmhartigheid zal geschieden. In die weg alleen wordt het weder licht.

Toch kan de Heere Zelf met Zijn kinderen ook donkere wegen gaan. Door de wedergeboorte is er het vermogen om te geloven.

't Is als bij het vogeltje in het nest. Het heeft vleugels, maar het moet bij het groter worden die vleugels leren gebruiken. God heeft Zijn kinderen geloofsvleugels gegeven. Zij moeten leren die vleugels te gebruiken, en te vliegen op de wieken van het geloof. En dat geloof wordt niet geoefend in het nest of op de hoogte, maar in de diepte. Hier is Goddelijk geheim. Hij brengt in de nacht. Dan brengt Hij op wegen waar al onze vastigheden en zekerheden wegvallen, wegen die dwars tegen ons inzicht en onze wijsheid ingaan, wegen, waarvan wij kunnen zeggen: nu gaat het verkeerd.

En weet u —, dan kan het ook zo duister worden in onze ziel. Het ongeloof, het wantrouwen, het verdachtmaken van de Heere steekt dan vaak de kop op. Ja — geloven is gemakkelijk als het ons naar de zin gaat, of als het gaat zoals wij menen dat het moet gaan. Maar als Gods weg zo onbegrijpelijk is, als Zijn wegen zo geheel anders zijn dan wij ons voorgesteld hadden, och, och we zijn er

zo maar om onze beschuldigingen naar de hemel te slingeren, en in doffe wanhoop terneer te zitten.

Kijkt u nu eens in de gevangenis waarin Paulus en Silas geworpen waren. 't Is nacht.

Meen niet dat hier de triomf van de duivel is. O neen. 't Is hier alles Goddelijke leiding. God heeft ze in deze nacht gebracht. Daar zitten ze achter gesloten deuren. Dienaren des Woords, geroepen door Jezus Christus, om de blijde boodschap te brengen aan arme zondaars, het Evangelie van Jezus Christus, en dit nu onmogelijk. Verder nog. Ze waren gegeseld. Er waren open wonden, schrijnende wonden. Daarna waren ze geworpen in het binnenste van de gevangenis. En dat woord "werpen" neem ik dan heel letterlijk. 'k Kan mij niet voorstellen dat er in die tijd in gevangencellen bedden hebben gestaan. Geworpen als oud vuil in de gevangenis op een koude, stenen vloer. Geworpen in het binnenste van de gevangenis. Dus als de meest gevaarlijke boeven. En dan nog de enkels vastgeketend aan de muur. Was er niet alle reden om een klaaglied te zingen? Maar let erop — ze gaan de handen vouwen, ze gaan bidden tot God. Dat is nu de goede weg bewandelen. In alle nood tot de Heere gaan! Daartoe roept de Heere Zelf op. Stort voor Mij uit uw ganse hart!

Toch staan Paulus en Silas in hun bidden niet zelf voorop. Bidden heeft hier niet de betekenis van het verlanglijstje presenteren aan God. Bidden betekent hier: in de nacht tasten naar de hand van God, het contact zoeken met de hemel.

Die weg is open. Die weg wordt zelfs niet gesloten door gevangenisdeuren! O neen — die weg maak ik niet open. Noch door mijn bidden, noch door mijn zuchten. Die weg is geopend door Jezus Christus. Door Hem is er een open weg, is er een troon der genade. Wilt u het bewijs dat hun bidden niet was een bidden naar henzelf toe? Wel — hun bidden gaat over in zingen. Ze gaan midden in de nacht Gode lofzingen. 'k Zal Zijn lof zelfs in de nacht, zingen daar ik Hem verwacht, en mijn hart, wat mij moog' treffen, tot de God mijns levens heffen!

De medegevangenen horen daar midden in de nacht psalmen zingen. Dat hebben ze nog nooit gehoord. Dat heeft in verbazing gezet.

O ja — van de mens uit is dat psalmzingen in de nacht onbegrijpelijk en daarom verbazingwekkend. Klaagliederen vol van zelfbeklag en zelfmedelijden zijn begrijpelijk, en God in staat van beschuldiging stellen, wantrouwen van Hem, ongeloof ook dat is begrijpelijk. Maar psalmen zingen in de nacht zet in verbazing, komt niet op uit ons.

Hier is het werk van de Heilige Geest. Hier is triomferende genade van God. Neen — hier komt niets van ons bij. Och wat kunnen wij denken dat, als de omstandigheden zich wijzigen, ook God veranderd is.

De Heere oefent Zijn volk en kinderen in het geloven. Daartoe brengt Hij in de nachten. En dat geloof leeft niet bij de omstandigheden. Dat geloof leeft uit wie en wat God is. Dat geloof ziet zelfs en juist in de nacht wie en wat God is, en daarom brengt het als vanzelf mee het geloofslid, het lied waarin uitgezegd wordt wie Hij is in Christus Jezus. Kent u die geloofsoefeningen in de diepten, als alles om u heen nacht is? Weet dit, dat we

alleen op geloofswieken Kanaän in kunnen. Zonder het geloof blijven we eeuwig buiten. Wat een klaagliederen worden er vandaag gezongen, zelfs door Gods kinderen. Waar moeten anderen nu jaloers op worden? En is dat tot eer van de Heere? Hij is het toch waard om lofgezongen te worden? Want Hij blijft in Christus Jezus toch Dezelfde! Barmhartig en genadig! Hij blijft toch zelfs in de nacht de Almachtige!

Psalmen in de nacht dan is het licht ondanks de nacht.

Psalmen in de nacht dan gaat de duivel op de vlucht.

Psalmen in de nacht dan wordt God door Zijn eigen werk grootgemaakt.

Psalmen in de nacht dan worden medegevangenen vol verbazing.

Ds. v.Z.

Van de administratie

In de afgelopen periode ontvingen we f 17,50 aan giften en konden 2 nieuwe abonnees worden ingeboekt.

Als u dit leest is de ontmoetingsdag te Kampen alweer voorbij. De opbrengst van de kollekte koffiegeld e.d. bedroeg ongeveer f 8925,-, waarvoor onze hartelijke dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de Redactie

1. **Verslagen.** Dordrecht-centrum kreeg op vrijdag 28 augustus j.l. weer een eigen predikant in ds. A. van de Weerd, voorheen te Urk, Eben-Haëzer. Ds. Bouw nam op 29 augustus afscheid van Scheveningen. Het is niet mogelijk in dit nummer van de diensten verslagen op te nemen. We hopen dat in een volgend nummer te kunnen doen. Het is ook niet mogelijk in dit nummer de ontmoetingsdag te Kampen te verslaan. Daarvoor liggen de dag zelf en de datum van verschijning van dit nummer te dicht bij elkaar. We hopen dat onze lezers daar begrip voor hebben.

2. **School voor Dundas en Hamilton.** Ik werd zeer verrast. Van de diakonie van de Chr. Geref. kerk te Rotterdam-Kralingen ontving ik voor de school een gift van f 1500,-. Verder kreeg ik voor dit doel van N.N. een gift van f 1000,-, per bank een gift van f 200,- van H.K.W. en bij een bezoek een gift van f 100.- Heel hartelijk dank, ik mag wel zeggen mede namens het bestuur van de schoolvereniging. B.

Ontmoetingsdag te Kampen op zaterdag 29 augustus 1987

Naar deze dag is uitgezien. Velen hebben de reis naar Kampen gemaakt. We willen in dit nummer een samenvatting geven van het geheel. De rest moet wachten tot het volgende nummer.

De morgensamenkomst begon om half 11. Eerst spraken we enkele woorden van dank uit, gericht aan de kerkeraad van de Gereformeerde Gemeente voor de beschikbaarstelling opnieuw van de gebouwen, en aan allen die tevoren al en ook op deze dag zelf hun medewerking verleenden.

Daarna kwam de opening. We zongen Ps. 106 : 24, 25 en 26. Na het lezen van Nahum 1 gingen we voor in gebed. Daarna spraken we een kort woord van welkom. Er was nog

gelegenheid om iets te zeggen naar aanleiding van enkele woorden uit het gelezen gedeelte van de Schrift: vier uw vierdagen, o Juda. Het is nu een benauwende tijd, maar in die dagen was het ook donker. De vijanden benauwden. Het volk stond schuldig voor de Heere en was gaan roepen uit de diepte. De Heere gedacht en kondigde het oordeel aan aan Ninevé, dat vroeger door de Heere gespaard was toen het zich op de prediking van Jona bekeerde. Diezelfde stad keerde zich nu in vijandschap tegen het volk des Heeren. Ninevé zou verwoest worden en Jeruzalem en Juda bevrijd. Er zouden weer feestdagen kunnen worden gehouden. De Heere zou Zich voor Zijn volk weer betonen een vergevend God te zijn. Het is steeds weer in de wereld voor de Kerk des Heeren en voor elk van Gods kinderen strijd geweest. Dat is ook nu het geval. Maar het einde zal zijn, dat de Heere de Zijnen verlost van alle vijanden en dat tenvolte vervuld wordt wat de Heere heeft gesproken.

Na het zingen van Ps. 105 : 24 krijgt ds. A. van Heteren van Werkendam het woord. Hij leest Openbaring 6 : 4-6 en spreekt over het rode en het zwarte paard, eerst over vervolging en daarna over vervalsing. Zie voor een samenvatting het volgende nummer. We zingen Ps. 33 : 5 en 10. Er wordt intussen gecollecteerd.

Een slotwoord wordt gesproken door ds. J.H. van Dijk van Doornspijk. Hij leest Johannes 5 : 6 en 7 en staat stil bij de nood die gekend wordt in de eenzaamheid. Voor velen is dat een nood. De kranten drukken de mens op de feiten. Mensen sterven terwijl er niemand bij hen is. De eenzaamheid komt in alle rangen en standen voor. Gaan de kerken vrijuit? De Heere Jezus neemt alle verontschuldigen weg. De man die Hij opzoekt heeft daar lange tijd gelegen. Nooit was hem barmhartigheid bewezen. Jezus ziet hem en stelt hem de vraag: wilt gij gezond worden? Hij antwoordt: ik heb geen mens. Daarachter schuilt een wereld van leed. De mens is door de val op zichzelf gericht geworden. Hij kan en wil niet volbrengen wat de Heere van Hem eist: God lief te hebben met zijn ganse hart enz. en de naaste als zichzelf.

Wat een wonder dat de Heere de mens opzoekt. Hij komt met het woord: wilt gij gezond worden? ook tot ons. Hij is gekomen om te zoeken en te zaligen wat verloren ligt. We moeten afgebracht worden van alle verwachtingen en leren zien op Hem van Wie alleen verwachting is. We lijden allen aan een totale ziekte. We moeten daaraan ontdrekt worden. Hij wil ook in de ziekte van de eenzaamheid helpen.

Spreeker wijst op de kerkelijke eenzaamheid. **We kunnen vreemdeling zijn in eigen huis.** Als we lijden aan de kerk moeten we de hand in eigen boezem steken. Dan gaan we met Daniël belijden. Dan gaan we geen oplossing zoeken bij de mens, maar worden we gebonden aan de troon der genade, worden onze ogen gericht op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs.

Aan het einde van dit slotwoord gaat ds. Van Dijk voor in dankgebed. We zingen Ps. 25 : 8 en 10. De pauze is aangebroken.

De pauze is zeer belangrijk. De bezoekers gebruiken de maaltijd en spreken met elkaar. Er worden banden gelegd of vernieuwd. We hebben het kunnen opmerken, overal waar we even gingen kijken, in het kerkgebouw zelf of in de bijgebouwen of buiten in de open lucht.

Ds. R. Kok van Damwoude opende de mid-dagdienst. Hij liet zingen Ps. 119 : 52 en 60, ging voor in gebed en las Openbaring 10. Daaruit sprak hij. We hopen dat u in het volgende nummer een samenvatting kunt lezen.

Na het zingen van Ps. 89 : 7 is het woord aan ds. P. van Zonneveld van Driebergen. Hij las Openbaring 15 en sprak over vs. 8: **de tempel Gods vol rook.** Ook deze spreker zegde een samenvatting toe voor het volgende nummer. Ds. Van Zonneveld liet zingen Ps. 68 : 1 en 2. Er werd weer gecollecteerd.

Daarna sprak ds. M. Vlietstra van Zeist een slotwoord. Hij was volgens ds. Van der Ent de hekkesluiter. De hemelpoort staat nog open, aldus ds. Vlietstra. Hij vertelde nog van een oud kind des Heeren in Hoogeveen. Deze had eerst de wereld gediend, maar de

Heere had hem krachtadig bekeerd. Die man is zeer oud geworden. Hij ging op een keer naar de markt, waar hij vele mensen zag. Hij dacht: over honderd jaar zijn al die mensen gestorven. Hij kreeg de begeerte in zijn hart, dat de Heere hen allemaal mocht bekeren.

Ds. Vlietstra las Markus 1 : 14-18 en sprak over de verzen 17 en 18. U kunt dat D.V. in het volgende nummer terugvinden.

De spreker ging voor in dankgebed. We zongen staanden Ps. 17 : 4 en 8, waarna ds. Vlietstra eindigde met de bede uit de avond-zang.

Het was een goede dag. De Heere heeft het welgemaakt.

De meisjes die voor de oppas zouden zorgen werden plotseling verhinderd. Er was gelukkig een bezoeker, een ervaren onderwijzeres, die op zich nam om voor de kleintjes te zorgen. Hartelijk dank daarvoor.

B.

Voor u gelezen

8.

(In 't jaarboekje onzer kerken van 1896)

"Ontmoeting op een wandeling".

't Is eenige jaren geleden, dat ik op zekeren schonen morgen in de maand April met een vriend, die nu reeds enige jaren is overleden, een grote wandeling ging doen. Ik had, naar gewoonte, veel traktaatjes bij mij, om hier en daar uit te delen, en also, mocht het zijn, op te wekken om de paden der zonde te verlaten.

Hier spraken wij dezen, daar gene aan, en wij waren beide nog al in een goede stemming. Hier en daar traden we ook een eenvoudige woning binnen, en indien we vernamen, dat de menschen met ons wilden spreken en tijd hadden, bleven we er enige ogenblikken, om hen op de korthed des levens te wijzen, en tevens om te zeggen, wat hun te wachten was, zo zij stierven zonder met God, in Christus verzoend te zijn. Ruim twee uren waren wij verwijderd van de plaats, van waar we afgingen, toen we weder een boerenwoning zagen en besloten ook daar in te gaan. We troffen daar een vrouw, een dienstmaagd en drie kinderen aan.

Dadelijk bemerkten wij, dat de vrouw een open oor voor de waarheid had, maar gedurig naar de deur zag, alsof ze zeer bevreesd was. Later bleek ons vermoeden juist te zijn geweest. Al spoedig bespraken wij, wat er nodig was te kennen tot zaligheid. Onder dat gesprek werd de vrouw bewogen en zuchtte diep. Ook kwam onder dit gesprek de knecht binnen, sneed met een groot mes een stuk brood af, en verliet weer even haastig de woning als hij erin gekomen was. Er lag een tamelijk flink vuur aan, waarop een grote ijzeren pot met aardappelen, ongeschild en vermoedelijk voor de varkens bestemd.

Die pot hing aan een zogenaamd haal of euvelhaak, — een lang, plat ijzer, doorboord met gaten en voorzien van een haak, dien men naar believen hoger en lager kan schuiven. Op een knecht, die daar pas zo spoedig gekomen en gegaan was, scheen de vrouw, die altijd nog met ons sprak, geen goed oog te hebben; althans zij begon zachter te spreken. Pas was de knecht dan ook vertrokken of een lange, gespierde man kwam binnen met een gelaat, dat in staat was om er kleine kinderen een schrik mede op het lijf te jagen. Men kon 't dien man aanzien, dat hij boos was. De vrouw zweeg, en wij bemerkten, dat het haar man, de "baas" des huizes was, die was binnengekomen. Hij draaide nog even om de tafel heen en ging toen zitten. Spoedig echter stond hij weer op, en zeide met een heftige stem en met een verwoed aangezicht: "ik hoor, dat er van die mannen rondlopen, die de hoofden van de menschen op hol maken, doordat zij de mond vol hebben over de godsdienst. Wij hebben hier in onze nabijheid een besten domine, die ons meer zegt dan we kunnen beleven; maar men wil bij die brave man niet meer ter kerk gaan, omdat hij niet fijn is, zoals men zegt; maar mij is hij fijn genoeg. Mijn vrouw is ook door die twee pers al van het goede pad afgebracht en wil hel , ook al bij dien braven man niet

meer kerken. "O", riep hij met verheffing van stem, "als ik wist, dat er zulke rondloopers of, zo men ze noemt, evangeliseerders in mijn huis kwamen, en ik ze kon bereiken, ik nam dat ijzer uit de schoorsteen en sloeg ze de hersens in." Terwijl wij deze woorden aanhoorden, stootte mijn vriend mij nu en dan aan en trapte mij op de voet, alsof hij zeggen wilde: dat staat er hier niet mooi bij! En dat stond het ook niet.

(Wordt vervolgd).

Dr. v.L.

Attentie: In het vorige artikel: Voor u gelezen, in het nummer van 20 augustus j.l., 1e kolom, 10e regel van onder, staat: *ongelovig* vinden. Dat moet zijn: *gelovig* vinden.

Onmogelijk en waarom?

De apostel wijst op een ontzettende werkelijkheid: na verlichting afvallig. Niet vallen, of vervallen, gelijk we in de Galatenbrief lezen, maar afvallen. Er naast vallen, of er buiten vallen, gelijk de betekenis van het woord is. En dat bewust. Van verleiding of dwaling is hier geen sprake. Het is een met overtuiging zich zetten tegen. Het evangelie, dat verlichtte, wordt veracht. De hemelse gaven, die men smaakte, worden verworpen. Er komt een absolute loochening, een absolute negering van de kracht van Gods Woord en de werking van de Heilige Geest. Hetgeen voorheen kostbaar was en men zeer hoog achtte, veracht en bespot men. Men kon niet begrijpen dat het zoveel waarde had en dat men er zoveel waarde aan hechtte. Duidelijk laat men zien en horen, wat nu waarde heeft en waarvoor men leeft. En wordt men gewezen op wat was en hoe men leefde. Men gaat er fel, zeer fel, tegen in. Men wil er niets meer van horen. Men heeft radicaal met alles gebroken. En niets, niets brengt tot inkeer. Men gaat op de ingeslagen weg voort. Men wil niet anders en men kan niet anders. Het eerste is erg, want er spreekt de gezindheid en overtuiging van het hart. De levenskoers. Maar in het tweede moeten we zien de daad des Heeren. Op die daad wijst de apostel als hij schrijft in Hebreë 6: "het is onmogelijk, degenen, die eens verlicht geweest zijn en de hemelse gaven gesmaakt hebben en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn en gesmaakt hebben het goede Woord Gods en de krachten der toekomstige eeuw en afvallig worden, die zeg ik, wederom te vernieuwen tot bekering".

Het is dus onmogelijk, dat de afvalligen weer opnieuw tot bekering worden gebracht. Zij komen niet tot waarachtige bekering. Tot boete en berouw. Tot inkeer, afkeer en terugkeer. Hun hart wordt niet verbroken. Hun wil wordt niet omgebogen ten goede. Hun lust wijzigt zich niet. Op de ingeslagen weg gaan ze bewust, met overtuiging voort. Hun wederspanningheid, hun halsstarrigheid wijken niet. Hun spotten en verachten gaan door. Niets, niemand brengt hen tot verandering. Hun weg eindigt in de dood, in de buitenste duisternis. Het "onmogelijk" ligt in de eerste plaats vast in het rechtvaardig oordeel van God.

In Hebreë 10 worden we daarop gewezen. Immers, daar staat geschreven: "Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft daar geen slachtoffer meer over voor de zonden, maar een schrikkelijke verwachting des oordeels en hitte des vuurs, dat alle tegenstanders zal verslinden. Als iemand de wet van Mozes heeft teniet gedaan, die sterft zonder barmhartigheid onder twee of drie getuigen, hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die de Zoon van God vertreden heeft en het bloed des Testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was en de Geest der genade smaadheid heeft aangedaan? Want wij kennen Hem, Die gezegd heeft: Mijne is de wraak, Ik zal het vergelden, spreekt de Heere. En wederom: de Heere zal Zijn volk oordelen. Vreselijk is het te vallen in de handen des levenden Gods". De afvalligen worden dus geslagen met het rechtvaardig oordeel Gods. Het oordeel der onboetvaardigheid, der verharding tot in eeuwigheid.

De onmogelijkheid ligt in de tweede plaats ook gegrond in de werkelijkheid die blijkt.

De apostel zegt: "als welke zichzelf de Zoon van God wederom kruisigen en openlijk te schande maken". Zij kruisigen opnieuw de Zoon van God en bespotten Hem. Zij komen dus tot dezelfde daden als de joden in Jeruzalem. Hoe werd Jezus niet bespot, veracht, openlijk verworpen. Men gaf Hem bewust over in de handen van de Romeinen. Men zocht Zijn dood. Men lasterde Hem. Men daagde Hem uit. En Zijn persoon was hun niet onbekend. Zijn Woord werd gehoord. En dat regelmatig. Zijn daden werden gezien en er werd over gesproken. Ongekende, ongehoorde daden werden door Jezus gedaan. En het doel was hun bekend. Jezus wilde hen vergaderen. Hoe heeft de Heere dit niet weenend verklaard. Onder tranen heeft Hij Zijn liefde ten opzichte van hen uitgesproken. En wat moest Hij zeggen? Ten slotte zeggen? "Gij hebt niet gewild".

Welk een houding, welk een gezindheid had Jezus ten aanzien van de afvalligen. En in het begin scheen hen dit te raken, maar het was een rimpeling in het water gelijk. Zij keerden zich niet alleen van Hem af, maar ze gingen zelfs verder. Ze maakten Christus openlijk te schande. Ze kruisigden Hem opnieuw. Ze stelden Hem ten toon als de verachtste onder de mensen. Als een uitvaagsel der maatschappij. Als een vervloekte. Ze deden dat welbewust en openlijk en nu zegt de apostel en God zegt het door hem: zulken komen niet tot bekering. Ze hebben de onvergeeflijke zonde begaan. Ze vielen niet in de zonde gelijk David en Petrus om door de genade Gods weer uit de val op te staan. Ze zijn ook niet gelijk aan hen die komen tot het verkoelen van de eerste liefde en na inkeer, na berouw weer kennen het brandend liefdesvuur. De vlammen des Heeren. Hun leven laat een doorslaan zien van het ene uiterste naar het andere. Eerst was er de jubel en daarna de vloek. Eerst was er het spreken van de roemtaal des geloofs, al was het ook maar met de lippen, nu is er het openlijk verguizen. Eerst leek er het wandelen in het licht, nu is er het met opzet wandelen in de duisternis. Eerst was er het grijpen, maar nu het verwerpen. En dat voor altijd. Vandaar dat Johannes in zijn brief het heeft over de zonde tot de dood. Er komt de minste verandering niet meer. Geen angst, geen vrees voor het oordeel. Geen tranen van berouw en boete. Geen gebed om vergeving. Geen vraag naar. Geen vraag om. De levenstoestand blijft ongewijzigd en men wil ook niet anders.

Hoe anders is het, Gode zij dank, bij velen. Welk een vragen kunnen leven in het hart. Wat kan het hart niet bezig houden. Ja wat kan het hart niet aangevallen worden. Ook aangevallen worden met: "het afvallig worden en het onmogelijk tot bekering te kunnen komen". Welke beschuldigingen kunnen niet gehoord worden: "gij hebt vast deze zonde bedreven. Of er is geen twijfel aan; want God de Heere hoort en verhoort niet meer". "Je hebt gezondigd tegen licht en beter weten in". "Alle roepstemmen en waarschuwingen des Heeren heb je in de wind geslagen". "Zie eens hoe hard je bent geworden. Niets raakt je meer. Hoe gevoelig was je en hoe is het nu? Onvergeeflijk is je zonde".

Nog vele andere aanvallen van de satan kunnen hier bijgevoegd worden. Men kan komen aan de rand van de wanhoop. Maar men is niet gerust. Men zou willen, willen kennen, dienen en vrezen: de Heere. Nu waar dit is, daar kan men aangevallen worden met, het gedaan hebben van de onvergeeflijke zonde, maar er kan niet gewezen worden op de zonde tegen de Heilige Geest op zich. De werkelijkheid van die zonde is er niet. Men zal ook bewaard worden voor deze zonde. Immers de vreze des Heeren bewaart voor alle kwaad.

Ja maar zegt iemand: "ik ben zo ongevoelig, het is zo koud en donker bij mij. Het is zo lang geleden sinds het licht was. Wat leeft er niet in mij. Wat komt er niet in mij op. Welk een dromen ken ik niet. Mijn hart is een fontein gelijk. Helder water geeft het niet, juist het tegendeel. Ik vrees al meer achteruit te gaan. Ik huiver als ik denk aan een afvallige te zijn en zo openbaar te komen. En dan blijkt niet alleen wie ik ben, maar heel bijzonder zal dan door mij de Naam des Heeren gelasterd worden. Tevens word ik met de gedachte

aangevallen dat het bij mij wat verlichting is geweest. Dat ik iets gesmaakt heb en slechts de algemene werking van de Geest heb gekend. En daarom dat "onmogelijke" en dat voor goed. Het geheel en voor altoos uitgesloten zijn van bekering. Wat erg. Wat vreselijk". Het is inderdaad erg en vreselijk, wanneer het gekomen is tot de "onmogelijkheid". Maar die onmogelijkheid is er alleen voor allen die de Zoon van God wederom kruisigen en openlijk te schande maken. En dit zegt de duivel niet. Daar wijst hij niet op.

En nu een vraag: "Wilt U in haat de Heere Jezus kruisigen? Wilt U Hem openlijk, met opzet, bespotten? Hoe zou U zijn, wanneer het kwam tot een radicale breuk?" Ik geloof dat antwoord geven U niet moeilijk valt. Welnu, dat er zij een leven dicht bij de Heere en bij Zijn Woord, want tegen het Woord kan satan nooit op. Hij moet het afleggen tegen het: er staat geschreven. Het schild des geloofs is te verkrijgen. De Heere wil het geven. Op het schild des geloofs zullen al zijn vurige pijlen niet slechts afstoten, maar zelfs uitgeblust worden. De gloeiende pijlen van twijfel, laster, misleiding en verlokking missen hun doel door dat Goddelijke schild. En dat schild blijft onmisbaar. Het hele leven door. En voor het hele leven is er het schild, ja de gehele wapenrusting Gods. Verder is ook nuttig en bevorderlijk voor het geestelijk leven wat Petrus schrijft: "voegt bij uw geloof deugd en bij de deugd kennis en bij de kennis matigheid en bij de matigheid lijdzaamheid en bij de lijdzaamheid godzaligheid en bij de godzaligheid broederlijke liefde en bij de broederlijke liefde liefde jegens allen, want zo deze dingen bij u zijn en in u overvloedig zijn, zij zullen u niet ledig nog onvruchtbaar laten in de kennis van onze Heere Jezus Christus.

Daarom benaastigt u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken; want dat doende zult gij nimmermeer struikelen, want alzo zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig Koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus". 2 Petrus 1 : 5-11.

Ds. M.C. Tanis.

Voor de jeugd

Nehemia 41

"Daarna geschiedde het, als onze vijanden hoorden, dat het ons bekend geworden was, en God hun raad te niet gemaakt had, zo keerden wij allen weder tot de muur, een iegelijk tot zijn werk."

Neh. 5 : 15.

Beste jongelui!

Nehemia vervolgt zijn verhaal. We hebben daar al eer op gewezen. Hij heeft het zelf geschreven. Dat blijkt steeds weer. Als hij zijn verhaal vervolgt, doet hij dat gedreven door de Heilige Geest. Hij behoorde tot de "heilige mannen Gods", die de Heere heeft willen gebruiken, om ons te doen weten hoe Hij met Zijn volk gehandeld heeft. Daarop te letten, is ook voor ons van betekenis. Want de Heere regeert. Dat geldt van de gehele wereld. Alles wat er op de wereld gebeurt, is niets anders dan een uitvoering van Zijn Raad. Doch met Zijn volk, dat is met Zijn kerk, gaat Hij een bijzondere weg. Niets in dit leven ontgaat Hem. "De grote Schepper aller dingen; Ziet uit het ongenaakbaar licht, Het gans gedrag der stervelingen. Niets is bedekt voor Zijn gezicht....." Doch als het Zijn volk betreft, geldt het wel heel in het bijzonder: "Mijn oog zal op u zijn". Dat is niet zomaar een tekstje, wat de mensen nog al eens aandragen. Als je bij hen komt en vraagt of de Heere wel eens tot hun ziel gesproken heeft, dan hoor je nog al eens dat deze tekst hen heeft aangesproken. Hoe het dan precies zit, kan ik als mens natuurlijk moeilijk beoordelen. Toch heb ik wel eens mijn twijfels, als men over die vraag na moet denken, en dan tenslotte deze tekst aanvoert: "Mijn oog zal op u zijn". Mijn antwoord is dan meestal, dat dit een heel mooie tekst is, doch dan verbind ik er tevens de vraag aan, of men daar ooit wel eens goed over nagedacht heeft. Want het wil nog al wat zeggen: "Mijn oog zal op u zijn". Als men werkelijk

de Heere mag vrezen, is het rijk, als men dit tot troost uit Zijn mond heeft mogen vernemen. Doch als men niet meer weet te vertellen, lijkt het mij toch een heel wankel basis, waarop het huis der hoop gebouwd is. Want "Mijn oog zal op u zijn", houdt ook in, dat de Heere al onze wegen gadeslaat. We kunnen niets doen, zeggen of denken zelfs, dat de waarneming des Heeren ontgaat. Als men daar werkelijk bij leeft: "Mijn oog zal op u zijn", dan kan het niet anders of het heeft een nauw leven tot gevolg. Want dat oog is een heilig oog. Het kan geen kwaad gedogen. Men zal dan niet benauwd leven, maar wel nauw leven, dat is bang zijn voor de zonde, om te zoeken te doen, datgene wat de Heere behaagt.

Het is mogelijk dat het bovenstaande deze of gene wel wat te zeggen heeft. Het lijkt mij niet ondienstig, wanneer men daar dan ook eens ernstig over na zal denken.

Nehemia, die zijn geschiedenis vervolgt, spreekt in vers 15 weer over de vijanden. Die vijanden hadden twee dingen gehoord namelijk dat het Nehemia en de zijnen bekend was geworden, dat zij — de vijanden namelijk — met boze plannen rondliepen, om de herbouw van de muren van Jeruzalem te verijdelen. Zij hadden ook gehoord dat God hun (boze) raad te niet gemaakt had.

Nehemia had, toen hij het voornemen van de vijanden vernomen had, het volk toegesproken. Hij had hen moed ingesproken. Zij moesten aan de Heere denken. Bij Hem alleen waren uitkomsten tegen de snoodste plannen van de tegenpartij. Bij den HEERE, de Heere zijn uitkomsten, zelfs tegen de dood. Nehemia eindigt nu niet in zichzelf. Hij zegt niet: Na mijn toespraak kreeg het volk weer moed en werden de vijanden afgeschrikt. Als hij het zo gezegd had, dan zou Nehemia "de man" geweest zijn. Dan zou hij de eer hebben opgestreken. Dat is op zichzelf niet zo'n vreemde zaak. Want wanneer we alleen maar horizontaal leven, wordt er meestal zo gesproken. Als er spanningen in het leven zijn tussen volken en volken, wie rekent dan nog met God? Zijn Naam wordt door schier niemand genoemd. Het zijn dan de leidlieden aan wie de eer wordt toegekend, dat zij er zorg voor hebben gedragen dat de spanningen weer wat afgenomen zijn. En als er oorlogen worden gevoerd, zijn het de generaals die de overwinning hebben behaald, of de nederlaag hebben geleden. Voor hen worden de standbeelden opgericht. God, Die alles bestuurt en leidt, is dan niet in tel. Dat is natuurlijk een vreselijke zaak. Het gevolg van een horizontaal leven. Nehemia was een man die de verticale lijn in het oog had. Hij rekende voor en boven alle dingen met God. Daarom zegt hij dat God hun raad te niet gedaan had. Hij beleefde:

*Geen ding geschiedt er ooit gewisser
Dan 't hoog beval van 's HEEREN mond.
Zijn Godd'lijke almacht spreekt, en 't is er,
Zijn wil gebiedt, en 't wordt terstond.
Schoon de heidenen samen
List op list beramen,
God verbreekt hun raad;
Schoon hun mogendheden
Snede ontwerpen smeden,
Hij belacht haar haat.*

Zalige beleving, als je zo met God mag leven, en in alles wat er gebeurt, Zijn hand mag zien. Dat is nu echt gelovig leven. In vol vertrouwen op God leven. Dan wordt ook aan God alleen de eer gegeven.

Kennen jullie ook zo een leven? Want de tijden zijn zeer veranderd, sinds Nehemia zijn boek heeft geschreven. Maar de werkelijkheden in het leven zijn nog precies dezelfde. God heeft ook nu Zijn kerk. Die wordt door Hem met een wakend oog beschouwd. Daar zijn ook nu nog vijanden, groot en veel. De gehele wereld is daar onder te rekenen. Als jullie ogen daar voor open zijn, zie je ze. Als je met de wereld mee kunt doen, zie je ze niet. Want dan betoon je door je leven aan de kant van de vijand te staan. Dan behoort je bij hen. Doch dan mogen jullie wel bedenken, dat wie een vriend van de wereld is, die wordt een vijand van God genaamd. En als je een vijand van God bent, en je moet zo sterven, dan ziet het er zonder meer heel slecht voor je uit. Want dan zul je het voor een eeuwigheid moeten verliezen. Dan zul je

voor eeuwig moeten verloren gaan. Als je echter met Nehemia ook de verticale lijn mag kennen, dan sta je in de wereld numeriek wel in de minderheid, maar met God aan je kant. En dan sta je sterk. Dan kun je ook weer aan het werk.

"Daarna geschiedde het, als onze vijanden hoorden, dat het ons bekend was geworden, en God hun raad teniet gedaan had, zo keerden wij allen weder tot de muur, een iegelijk tot Zijn werk."

Door de toespraak van Nehemia had het volk het werk een ogenblik gestaakt. Jullie kunnen dat wel begrijpen. Je kunt geen twee dingen tegelijk doen, namelijk werken en naar een toespraak luisteren. Als je dat toch wilt, komt er van het werk niets terecht en van de toespraak wordt niets vernomen. Het is voor de spreker ook een irritante zaak, wanneer hij het woord voert, ten beste van zijn hoorders, en men zou zich dan tegelijkertijd met andere dingen bezig houden. Ik denk hier aan een vader, die bezig is om zijn kinderen raad te geven. Wanneer die kinderen vader laten praten, om inmiddels rustig hun eigen gang te gaan, dan is dat voor die goede man een zeer beledigende zaak. Dit begrijpt oud en jong.

Toen Nehemia uitgesproken was, ging een ieder weer naar de muur. Ieder nam daar zijn eigen plaats weer in om te werken. Te werken daar, waar hij werken moest. Ik geloof dat in deze schijnbaar onbeduidende regel heel wat leerstof zit. Ik kan natuurlijk denken aan de vakantie. Als jullie dit artikel lezen, zullen de meesten de vakantie er wel op hebben zitten. Je hebt dan in die tijd het werk onderbroken. Je bent er uit geweest. Je hebt misschien heel wat gezien en heel wat gehoord. Een heel ernstige vraag: Hebben jullie ook in alle dingen Gods hand gezien, en hebben jullie ook Zijn stem gehoord? Je kunt natuurlijk wel heel gauw "ja" zeggen, om inmiddels door te gaan met te leven naar je eigen genoegen. Als dit laatste het geval is, dan heeft hetgeen je gezien en gehoord hebt, niet veel indruk bij je achter gelaten. Je gaat dan na een tijd van rust wel weer aan het werk. Maar gesterkt in de Heere, door het geloof ben je niet. Je hebt dan wel mooie bergen gezien en prachtige landschappen en ook nog mooie redevoeringen gehoord, maar God was er niet in. De vakantie heeft dan in werkelijkheid niet aan z'n doel beantwoord. Hij is niet doorgebracht tot eer van God. En zal het goed zijn, dan is dat toch de bedoeling.

Ik ga nog een stap verder. Want vakantie heb je niet altijd. Normaal komt dat maar eenmaal in het jaar voor, al zijn er natuurlijk die meerdere malen dit "genot" hebben. Nehemia was niet zo maar iemand. We schreven aan het begin dat hij heeft geschreven door de drijving van de Heilige Geest. In dit verband denk ik aan de zondag. Die mogen wij elke week beleven. Dan wordt de sleur van de dagelijkse arbeid onderbroken. Je laat dan het werk "aan de muur" even rusten. Je gaat dan de muur binnen. Je komt binnen de muren van de kerk terecht. En dan spreekt niet Nehemia, een mens zonder meer, een dominee, een mens zonder meer, doch dan spreekt door hem God. Ik kan ook zeggen: de Zoon van God. Het woord van God wordt dan verkondigd. Je moet dan luisteren. Doch gebeurt dit altijd zo als het behoort? Hoevelen zijn er dan niet die twee dingen doen of nog meer. Men luistert en men zit z'n snoep uit te pakken. Men luistert en zit tegelijk te eten of het leven er van afhangt. Men geeft de schijn van luisteren terwijl men het in werkelijkheid helemaal niet doet. Jullie begrijpen best wat ik bedoel. Als de spreker klaar is, gaat een ieder weer naar huis. Als de zondag voorbij is, gaat een ieder weer naar zijn werk, de muur. Doch hoe gaat men daar dan naar toe? Doet men dat gesterkt in de Heere op grond van wat men des zondags in de kerk gehoord heeft? Of weet men daar niets meer van? Als je dan weer midden in de wereld terecht komt, te midden van de vijanden, dan zullen die niet veel last van je hebben. Je hebt dan niet met eerbied en tot eer van God in Zijn huis verkeer, onder de verkondiging van Zijn Woord. En dat is dan wel erg irritant voor God.

Neig de oren gij hemel en hoor gij aarde, jongens en meisjes, want de Heere spreekt. Wie naar Hem hoort, die zal Hij Zijn heil doen zien. Denk er maar eens over na. Jullie aller vriend,

Ds. H.C. v.d. Ent.

Boekbespreking

b.v. Uitgeverij De Banier,
Brigittenstraat 1, Utrecht, tel. 030 - 313377

Calvijs levenswerk belicht vanuit zijn brieven door P. Kuijt.

Enige tijd geleden verschenen de eerste twee deeltjes van dit werk. We hebben die in ons blad besproken. Kort geleden zijn de deeltjes 3 en 4 verschenen. Op de omslag van deel 3 lezen we: de beproeving is hard en op die van deel 4: hij hield vast als ziende de Onzienlijke. Op deze wijze wordt met enkele woorden weergegeven wat de brieven van Calvijn laten zien.

In deel 3 gaat het over de periode 1541 tot ongeveer 1555. Dat was een heel moeilijke tijd voor Calvijn en de kerk van Genève. Op de achterzijde van de omslag wordt het volgende vermeld: de zorgen in het kerkelijk leven, de moeilijkheden met de Raad van Bern, grote zorgen met de vervolgingen in Frankrijk, grote moeilijkheden met het handhaven van de tucht, de vele bestrijdingen van zeer veel dwalingen, de geruchten van oorlogen en pestilentiën, zorg voor de Waldenzen en strijd met de lutheranen.

In deel 4 gaat het over brieven vanaf 1555 tot het overlijden van Calvijn in 1564. De situatie was anders geworden, maar de strijd bleef. Die moest worden gevoerd tegen libertijnen, laster en valse beschuldigingen. En de lichamelijke conditie van Calvijn werd hoe langer hoe ongunstiger. Calvijn heeft ook lichamenlijk veel geleden. Hij schrijft erover in verschillende brieven. Hij is niet oud geworden. Hij stierf in vrede.

Calvijn spreekt nog door zijn vele werken en zijn honderden brieven. Kuijt doet er goed aan de brieven voor velen toegankelijk te maken. Hij doet dat met veel kennis van zaken.

We kunnen deze uitgave van harte aanbevelen. De deeltjes kosten per stuk f 14,75, maar wanneer op alle deeltjes wordt ingetekend kosten ze niet meer dan f 12,75 per deel. We zien uit naar volgende deeltjes.

B.

Achganieta Johanna van der Stelt 6.

Wij zijn dan weer gekomen aan de avond. De krachten ontvielen haar en zij kon niet meer zo zij wilde. Zij bleef bij haar volle kennis. De nacht mocht zij nogal wat rust genieten, wat anders zeer weinig plaats vond door het hoesten en opbrengen. Onder dit alles bleef zij liefderijk en geduldig in haar lot. In de laatste ogenblikken, even voor haar dood, had zij een blij gelaat en zeide: heb maar geen bekommernissen over mij al moet ik zo hoesten. Zij kon niet meer spreken, maar lachte mij toe wegens de liefde die zij genoot. Maandag heeft zij nog gesproken met een kind van God, die haar kwam opzoeken. Zij kon niet meer spreken zo zij wilde. Zij begeerde dat hij dicht bij haar zou gaan zitten. Toen hij dit deed, stak zij haar armen uit en nam hem om de hals van liefde. Zij zeide tegen hem: het duurt wel wat lang eer ik verhuis, maar geen nood, ik zal er toch komen. Zo zijn wij gescheiden met veel liefde. Wij hebben dan ook gezien en onderzonden wat zij ons gezegd had, dat zij zacht, na haar loopbaan geëindigd te hebben, zou worden overgebracht uit de tijd in de eeuwigheid. De Heere had het haar beloofd. Ook hebben wij het mogen aanschouwen. Zij had nog erg gehoeft. Als naar gewoonte dacht ik, dat zij wat ging rusten of slapen, doch dit was niet zo. Zij ging wel slapen, maar het was de slaap des doods, in de ouderdom van 8 jaren en 9 maanden, op de 20e augustus 1867. Zij is dan verlost van een gebrekkig zondig lichaam, en opgenomen in eeuwige heerlijkheid, waar zij zich zal baden in de onpeilbare diepte van Jezus liefde, voor Wien zij de kroon zal neerwerpen en uitroepen: Gij! Gij zijt waar-

dig te ontvangen de lof, de aanbidding, de dankzegging tot in der eeuwigheid.

Hoor, lieve Jezus, hoor de zuchten
Van een biddend kinderhart,
Leer mij tot Uw voetbank vluchten,
Want mijn zonde doet mij smart.
Leer mij, hoe jong ik ook moog' wezen,
De dood blijmoedig tegengaan;
Leer mij voor alle zonden vreezen,
En wand'len op des Heeren paân.
Ja, lieve Jezus, wil mij leiden,
En schenken een vernieuwde geest,
Opdat ik alle kwaad vermijde
En U en mijne ouders vrees.
Dat mijne jeugd ten voorbeeld strekke,
Voor ieder kind dat mij omringt;
Dat ik door deugd ook and'ren trekke
En met hen worde Hemeling.
Leer mij dan nad'ren zonder schromen
Tot U: Gij hebt het Zelf gezegd:
Laat, laat de kind'ren tot Mij komen,
Want hunner is het Koninkrijk.

Stichting "Reformatische Hulpactie Woord en Daad"

Het comité Rotterdam van bovenvermelde stichting hoopt op D.V. zaterdag 12 september a.s. een koor- en samenzangavond te beleggen in de Grote- of St. Laurenskerk. Medewerking aan deze avond zal worden verleend door:

- Mannenkoor der Ger. Gemeente "Groot Rotterdam" o.l.v. Matthijs van Noort.
- Everhard Zwart: hoofdorgel.
- Jan van Westenbrugge: transeptorgel.

Ds. J. Maasland, Ned. Herv. predikant te Capelle a.d. IJssel, zal de avond openen en sluiten en hoopt tevens een meditatie te houden.

De aanvang is om 19.30 uur; de kerkdeuren gaan open om 19.00 uur.

De toegang is vrij. Iedereen is van harte welkom.

Het comité.

Wel eens op TEXEL geweest?	volledig pension voor groot en klein.
Beslist de moeite waard. Bos, duinen, zee, vogelbroedplaatsen, visgelegenheden, etc., en . . . rust.	Prijzen v.a. f 285,- p.w. Of u kunt kiezen voor een bungalow met alle comfort of sta-caravan.
U kunt op 'DE VERRASSING' gebruik maken van	Voor 60-plussers speciale voor- en naseizoenprijzen. Vraag vrijblijvend onze kleurenfolder aan. Tel. 02223-661 of 391.

STATENVERTALING

contra

NIEUWE VERTALING

(7e tienduizendtal)
A. Bergsma.

In deze brochure wordt aangetoond op welke manier kernwaarden uit de Schrift in de nieuwe vertaling van het NBG (1951) worden aangetast en verzwakt.

De brochure "Groot Nieuws, een ramp voor de kerk" toont aan hoe de Schrift door de moderne "dynamische" vertaalmethoden van haar kracht wordt beroofd.

De brochures tellen resp. 48 en 68 pagina's en kosten f 3,95 en f 4,75, excl. verzendkosten.

Bestelling in enveloppe zonder postzegel sturen aan:

**GEREFORMEERDE
BIJBELSTICHTING**
ANTWOORDNR. 18 3300 WB DORDRECHT